

Zeldzaam blauwgrasland

Een van de bijzondere kenmerken van de Donkse Laagten is het blauwgrasland waar zeldzame planten groeien.

Dit grasland is schraal en ligt bijna onder water. De plekken waar in de Donkse Laagten het blauwgrasland te vinden is noemt men uitstekken. Uitstekken zijn de gedeelten land waar men vroeger grond heeft afgegraven om de boezemdijken te versterken. In vroegere tijden konden boeren dit land na afgraven moeilijk maaien of bemesten, waardoor er speciale plantensoorten groeiden die juist goed gedijen op voedselarme grasgronden, zoals het pijpenstrootje, blauwe zegge en Spaanse ruiter. Kenmerkend voor deze planten is de blauwige glans. Vandaar de naam blauwgrasland.

Door betere technieken en de verlaging van de grondwaterstand hebben de boeren meer vat gekregen op het natte land, waardoor blauwgrasland in Nederland bijna overal is verdwenen. Staatsbosbeheer spant zich in om dit zeldzame grasland te bewaren door delen weer te vernatten, het gras met licht materieel te maaien en door op sommige plekken de grond opnieuw af te graven. Hierdoor heeft de Donkse Laagten zijn historische en ecologische waarde behouden.

Vanaf De Donk heeft u een prachtig uitzicht over het karakteristieke eeuwenoude landschap.

Terug in de tijd op De Donk

Midden in de Alblasserwaard ligt het kleine buurtschap De Donk. Vanuit de verte ziet u het al liggen dankzij de hoger gelegen positie in het landschap. Deze verhoging is ontstaan in de ijstijd circa tienduizend jaar geleden. Tijdens droge perioden blies de wind het zand uit de rivierbeddingen op tot kleine rivierduinen die ook wel donken worden genoemd. Het hoogteverschil werd later verder vergroot door het inklinken van het omringende land. Donken vormden te midden van het drassige land de enige droge plek en werden daarmee een geschikte plaats voor bewoning. Vanaf De Donk heeft u een prachtig uitzicht over het karakteristieke eeuwenoude landschap.

De Donkse Laagten beleven

Staatsbosbeheer biedt verschillende mogelijkheden om het natuurgebied de Donkse Laagten te beleven.

Wandelen

Een prachtige manier om het gebied te bewonderen is te voet. U komt zo op plekken waar u anders niet kunt komen, zoals de boezemkaden.

Fietsen

Ook per fiets is de Donkse Laagten goed bereikbaar. Goede fietspaden en duidelijke bewegwijzeringen maken het gebied zeer toegankelijk.

Varen

U kunt over de boezem varen met een boot of kano. Er zijn enkele plekken waar u uit kunt stappen en van het gebied kunt genieten.

Paalkamperen

Wilt u avontuurlijk in het wild kamperen? Midden in de Donkse Laagten kan dat! In een straal van tien meter rond de centraal geplaatste waterpomp mag men maximaal 72 uur (gratis) kamperen.

Excursie met de boswachter:

Tijdens een wandeling van twaalf kilometer vertelt de boswachter van Staatsbosbeheer over het beheer, de wintervogels en de andere bewoners van het gebied.

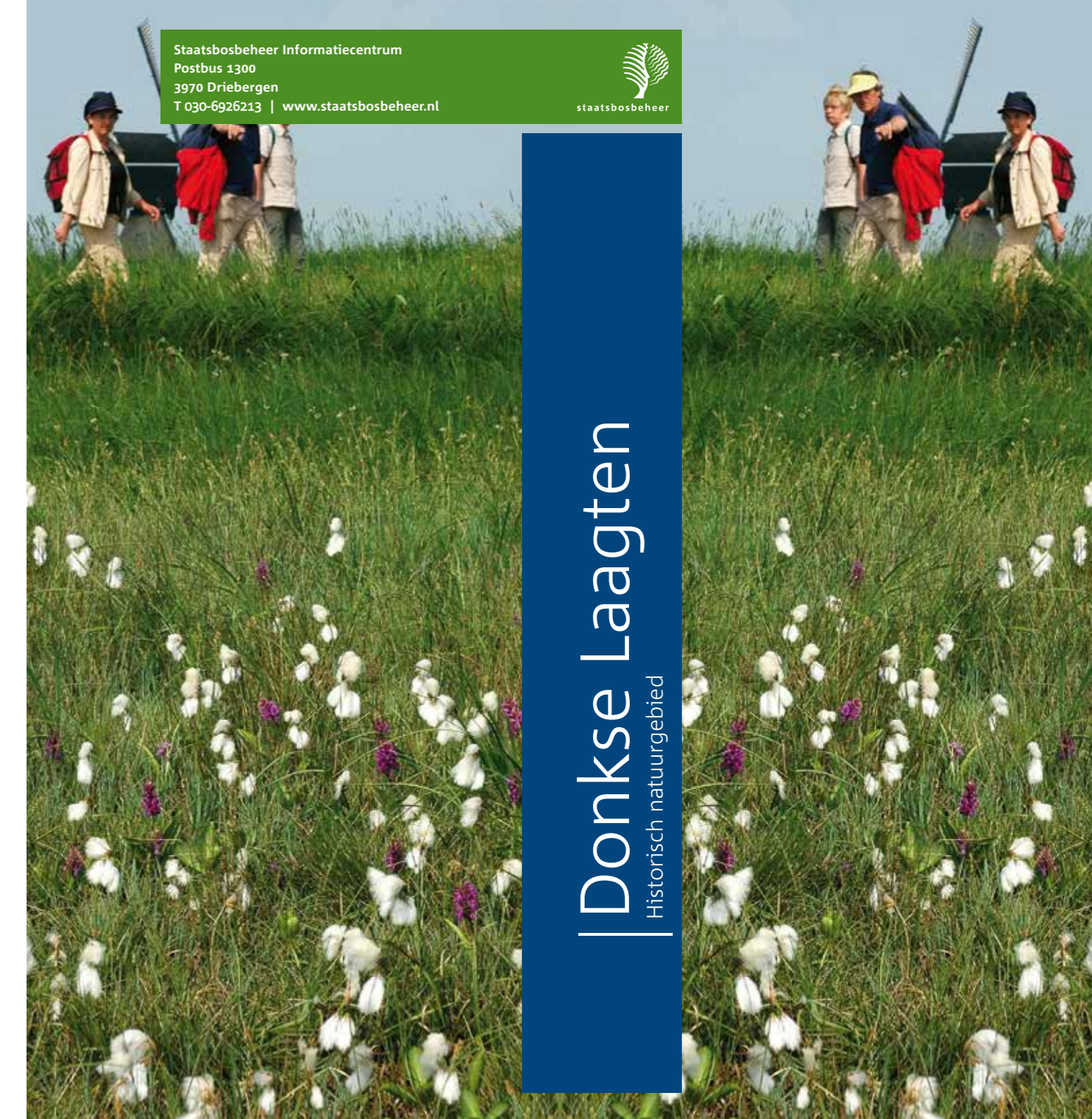
Vertrekpunt

Een goed vertrekpunt om het gebied te beleven is vanaf de parkeerplaats bij de Zijdebrug langs de N481. Hier kunt u vanaf de brug richting de Broekmolen wandelen of fietsen over de Achterdijk. Via de Achterdijk komt u langs polder de Kortebroek. Verderop kunt u via een brug over de boezem richting het prachtige buurtschap De Donk. Vanaf De Donk gaat u naar de Geerweg die u een prachtig zicht geeft op polder Langenbroek. Dit rondje is ongeveer 10 km lang en geeft u een mooie impressie van het veenweidelandschap. Wandelaars kunnen langs beide zijden over de boezemkaden lopen.

Meer informatie

Voor meer informatie over Staatsbosbeheer en het Groene Hart kunt u kijken op [www.staatsbosbeheer](http://www.staatsbosbeheer.nl) en www.groenehartcentrum.nl

© 2009 Staatsbosbeheer auteursrecht voorbehouden
Tekst: Staatsbosbeheer, H.G.J. Blom | Fotografie: Staatsbosbeheer, Nico de Bruin | Vormgeving: Staatsbosbeheer, T.O. Reclame

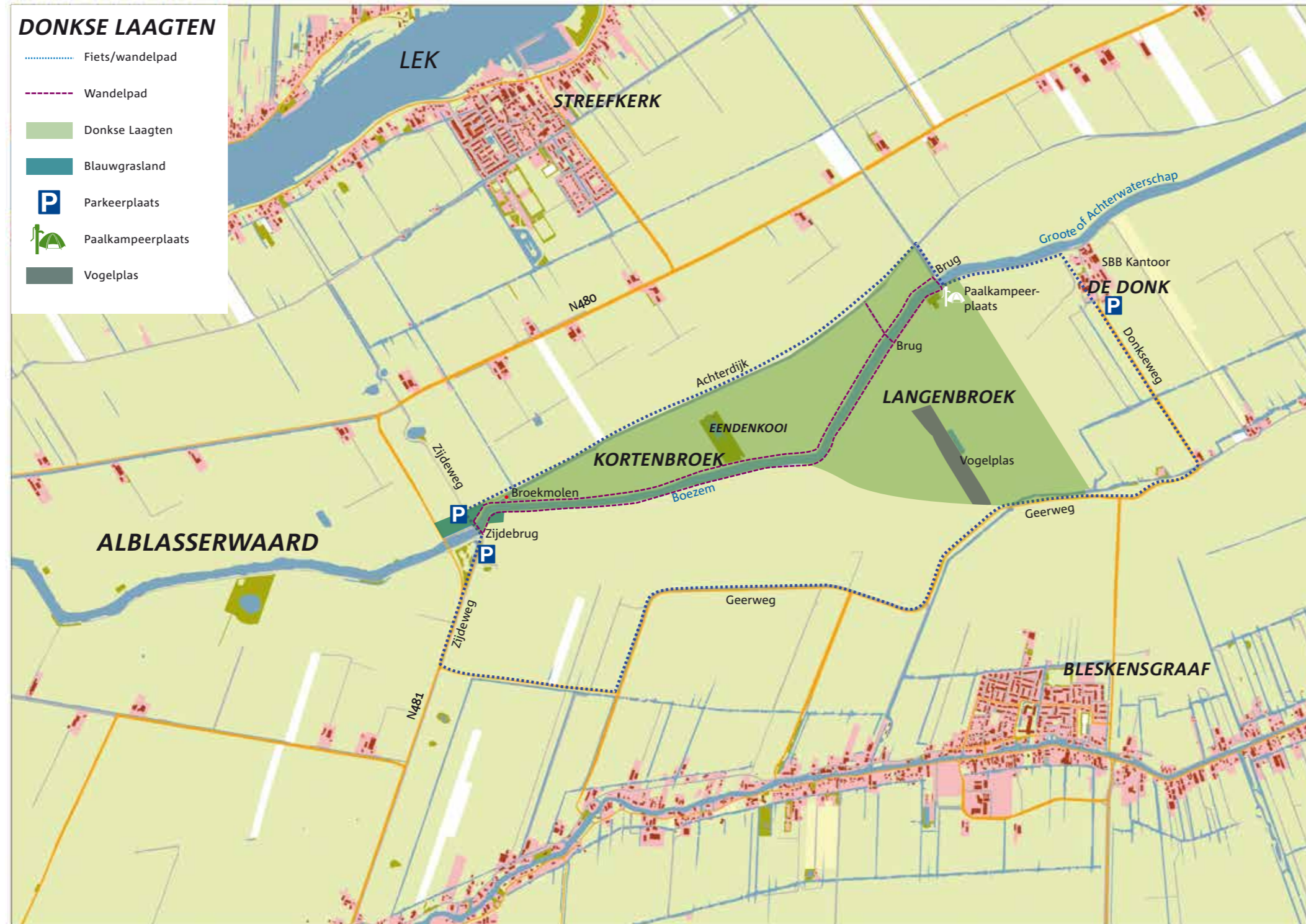

Historisch natuurgebied

In de Alblasserwaard ligt het natuurgebied de Donkse Laagten. Dit open veenweidegebied is van grote natuurhistorische waarde om zijn oude rivierduinen (donken) en zijn drassige weiden waar zeldzame planten groeien en bijzondere weidevogels hun broedplek hebben. Ook kiezen verschillende ganzen de Donkse Laagten jaarlijks uit als gebied om te overwinteren.

De basis van dit landschap werd duizend jaar geleden gelegd, toen de eerste sloten werden gegraven. Kort daarna werd het gebied de Donkse Laagten ontgonnen. Na het graven van het boezemkanaal, dat de Donkse Laagten in tweeën deelde, ontstonden de polders Langenbroek en Kortenbroek.

Sinds 1983 beheert Staatsbosbeheer 160 hectare van dit veenweidegebied dat is opengesteld voor het publiek. Vanaf 2009 maakt de Donkse Laagten deel uit van Natura2000, een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden.

Broeden en overwinteren

Met uitgekende maatregelen worden de graslanden in samenwerking met lokale boeren beheerd. Dit drassige land vormt een ideaal leefgebied voor weidevogels als de grutto, tureluur en kievit die er in het voorjaar een rustige broedplaats vinden. Om te zorgen dat de weidevogels in het voorjaar rustig kunnen eten en slapen is er een speciale vogelplas aangelegd. Dit zorgt ervoor dat de weidevogels gezond genoeg zijn om te kunnen broeden. Ook treft men in het riet onder andere de rietzanger, kleine karekiet en rietgors aan. Het gebied is vooral bijzonder om zijn grote populatie kolganzen die van oktober tot maart in het gebied neerstrijkt om te overwinteren. Per jaar bezoeken maar liefst 15.000 exemplaren dit gebied wat een indrukwekkend schouwspel oplevert. Ook de brandgans, de grauwe gans en soms zelfs zeldzame soorten als rotgans en roodhalsgans ontvluchten het koude noorden voor een warmere winter in de Donkse Laagten.

De eendenkooi

In de polder Kortenbroek ligt een particuliere eendenkooi. Een eendenkooi is een gebied van land en water dat is ingericht om eenden te vangen. In het midden ervan ligt een plas (de kooiplas) waarvandaan slootjes lopen die uitmonden in een vangkooi. Met behulp van voer, kooikershond en lokeenden worden de eenden door deze slootjes (vangpijpen genoemd) gedreven waarna ze worden gevangen in een kooi. Het gezegde 'de pijp uitgaan' vindt hierin zijn oorsprong.

De Grutto

